

**"ויעבד יעקב ברחל שבע שנים ויהיו בעיניו כימים אחדים
באהבתו אותה" (כט, כ)**

אדם האוהב את אשתו מחמת תאוותו, אוהב הוא בעצם את עצמו ואזי כל יום נחשב לו כשנה, אך יעקב אהב אותה באמת, ולכן כל השבע שנים היו אצלו כימים אחדים, וזה מה שכתוב בפסוק "באהבתו אותה" – באמת.

מלאכת מחשבת

א נקודל'ה

**"וישכם יעקב בבקר ויקח את האבן וכו' וישם אותה
מצבה ויצק שמן על ראשה" (כח, יח)**

אדם פשוט שפתאום עולה ומצליח מאד, מתבייש הוא להזכיר את הימים טרם הצלחתו, לא כן יעקב אבינו, שכאשר "וישכם יעקב בבוקר", ושמש החירות זרחה לו, לא שכח את ימי הרעה, אלא הוא לקח את האבן אשר שם מראשותיו – אותה אבן שהזכירה לו את רוע מצבו כשהיה בורח, ועשה ממנו מצבה למזכרת עולם, למען שלא ישכח את ימי עניו, ואח"כ יצק עליה שמן שזהו סימן מלוכה – שמן משחת המלוכה, וזה מה שיעקב בא ללמד אותנו שהעבר שלנו הוא לא בושה אלא להיפך זהו סימן שאנו יודעים לשנות ולהתגבר על כל הצרות שלנו ולהתקדם הלאה.

לוח ארז

"ושבתי בשלום אל בית אבי" (כח, כא)

שואל הכתב סופר, למה אחרי המילים "ושבתי בשלום" מאריך יעקב ומוסיף "אל בית אבי"? למה לא מספיק לכתוב "ושבתי בשלום"? מהו הדגש "אל בית אבי"? והוא מתרץ על פי דברי רש"י על הפסוק שמפרש ושבתי בשלום הכוונה מבחינה רוחנית וכדברי רש"י: 'בשלום – שלם מן החטא', והנה, רוחניות היא עניין יחסי: אדם יכול להיות בדרגה רוחנית שתיחשב גבוהה באופן יחסי לסתם בני אדם, או לרוב העולם, אך היא תהיה פחותה בהשוואה לזו של בית אבותיו, שממנו הגיע (ובמקרה של יעקב – בית יצחק). ולכן מבקש יעקב, לא סתם "ושבתי בשלום", אלא "ושבתי בשלום אל בית אבי", שתהיה דרגתי הרוחנית שלמה באופן שאהיה ראוי להיות חלק מבית אבי, יצחק.

כתב סופר

"וירא ה' כי שנואה לאה ויפתח את רחמה" (כט, לא)

אמר הרה"ק רבי שמחה בונם מפרשיסחא זי"ע, שחס ושלום לומר על יעקב הצדיק ששנא את אשתו. אלא שהפירוש הוא שצדיק תמיד מוצא חסרונות בעצמו, וזה הפירוש, 'וירא ה' כי שנואה לאה' - שה' ראה שלאה הייתה שנואה בעיני עצמה, ותמיד הרגישה שיש לה עדיין מה להוסיף בעבודת ה'.

ילקוט מאיש לרעהו, קול שמחה

"מה פשעי מה חטאתי כי דלקת אחרי" (לא, לו)

אם רשע רודף אחרי צדיק ורוצה להדבק בו, אז מסתמא נמצא בהצדיק חטאים, שואל יעקב "מה פשעי מה חטאת כי דלקת אחרי" – איזה חטא ראית בי שאתה רודף אחרי?!.

הקדוש ר' יהושע מבעלזא זצ"ל

"וייקץ יעקב משנתו ויאמר אכן יש ה' במקום הזה ואנכי לא ידעתי" (כח, טז)

אפשר לפרש את הפסוק על פי דברי חז"ל במס' ברכות, שרוב החלומות שאנו חולמים בלילה הולכים אחר הרהור הלב ביום, וזהו ביאור הפסוק כאן: "אכן יש ה' במקום הזה", ואם תבוא ותגיד שאין החלום אמת, כי הוא בא מהרהור הלב ותו לא, לכן ממשיך הפסוק "ואנכי לא ידעתי", שלא עלה על דעתי בכלל שיהיה ה' במקום הזה, ולכן אין חלום זה מהרהור הלב אלא אמת.

אוצר הפנינים

"לא נוכל עד אשר יאספו כל העדרים" (כט, ח)

אמר פעם המגיד מקאזניץ זי"ע שידוע שחורבן הבית היה בגלל עוון שנאת חנם ופירוד הלבבות, וככתוב ביומא שבנין בית המקדש השלישי יהיה על ידי תשובת המשקל - אהבה ואחוה בין בני ישראל. וזה מה שרמז הכתוב: לא נוכל להתאסף מהגלות עד אשר יאספו כל העדרים מתוך אהבה אחוה שלום ורעות.

עבודת ישראל, ילקוט מאיש לרעהו

הגיליון לזכות ולבריאות אדונינו מורינו
ורבנו ר' ישכר דוב בן מרים שליט"א

"הן עוד היום גדול" (כט,ז)

ר' נפתלי מראפשיץ ז"ל פירש פעם את הפסוק כך: אותיות "הן" אין להם צורך עם שאר אותיות (א-י-ה' באמצע, י-ת-י' באמצע) ורומזת לנו התורה כך – כל זמן שאין אחדות בין עם ישראל, אז "עוד היום גדול", ועדיין לא הגיע זמן הגאולה, לכן "השקו הצאן" צריך להשפיע להם פרנסה.

ר' נפתלי מראפשיץ ז"ל

"ויחר ליעקב וירב בלבן וגו', מה פשעי ומה חטאתי כי דלקת אחרי" (לא לו)

לכאורה תמוה, למה בכל העשרים שנה שהיה יעקב בבית לבן וסבל ממנו צרות ועוולות רבות, לא התקוטט ולא התווכח אתו, ורק עכשיו אחרי שכבר התפטר ממנו, ודלק אחריו ומשש את כל כליו, רב אתו יעקב והוכיח אותו על רמאותו ויחסו האכזרי אליו במשך עשרים שנות עבודתו? אלא העניין הוא, שלבן דלק אחריו בטענה של "למה גנבת אל אלהי", והוציא קול שגנב את העבודה-זרה שלו, ויעקב פחד שהדבר יגרום לחילול ה', שאנשים לא יגידו שיעקב ואנשיו גם כן עובדים ע"ז ח"ו. לכן, כדי לבטל את הקול עשה יעקב מריבה אתו ופרסם לעיני כל את ההתנהגו של לבן אתו במשך כל העשרים שנה, כדי שכולם ידעו שהוא שקרן וכל דבריו שקר ואין בהם ממש, ורק בעלילה עליהם כמו בכל העשרים שנה. ובזה יעקב לימד אותנו מוסר לחיים, יעקב אבינו עבוד הסבל שלו, הוא הבלג ושתק, ונתן ללבן לרמותו מאה פעמים ולא התקוטט ולא התווכח אתו, אבל כאשר הדבר נגע לכבוד שמים, מיד יצא לריב ועשה את הכל על מנת שלא יצא ח"ו חילול ה'.

בן אברהם, טוב הפנינים

"ויחלום והנה סולם מוצב ארצה וראשו מגיע השמימה והנה מלאכי אלוקים עולים ויורדים בו" (כח,יב)

הצדיק הרוזניר בתור ילד היה ילד מחונן מאוד, ותמיד הוא הצליח לכוון לקושיות של רש"י בלי לעיין בפנים. והגיע פעם לפרשת ויצא והמלמד מקריא את הפסוק 'ויחלום והנה סולם מוצב ארצה וראשו מגיע השמימה והנה מלאכי אלוקים עולים ויורדים בו' ורש"י שואל שהיה צריך להיות יורדים ואח"כ עולים, המלמד מחכה שישראל ישאל את השאלה הנשאלת. וישראל לא שואל. חשב המלמד שבטח ישראל לא שמע את הפסוק - והוא חוזר

ומדגיש 'והנה מלאכי אלוקים עולים ויורדים' ומחכה שישראל'קה ישאל את השאלה והוא פונה אליו, 'שרוליק'ל, האם לא מפריע לך איזה קושיה על הפסוק? 'לא' איפה גרים המלאכים? 'בשמים' המשיך הרב, 'מה עושים דבר ראשון בסולם? עולים או יורדים?' 'יורדים' אז מה כתוב בפסוק? השיב הילד, 'שעלו קודם' אז למה אתה לא שואל?!! אמר לו ישראל וכי שואלים שאלות על חלום?!! זה רק חלום וככה הוא חלם... על חלום לא שואלים שאלות'. ושבחמשך לזה אמר פעם הרה"צ ר' זלמן לייב מייזליש, שדוד המלך אומר 'בשוב ה' את שיבת ציון היינו כחולמים', כשמשיח יבוא נגלה שהגלות הייתה חלום ועל חלום לא שואלים שאלות!! אנחנו מסתובבים עם הרבה שאלות אבל יבוא היום ונגלה שהכול חלום - וכי על חלום שואלים שאלות?!!

הרב מלאך

אזיס ווארט

"וניתנה לך גם את זאת, בעבודה אשר תעבוד עמדי, עוד שבע שנים אחרות" (כט,כז)

לכאורה, היה מצופה מיעקב להתווכח עם תנאי זה, שכל כולו שקר ורמאות: שכן גם לשיטתו של לבן (שאין נותנים צעירה לפני בכירה וכו'), למה צריך יעקב לעבוד עוד תקופה שווה באורכה לכל התקופה הקודמת, שבע שנים שלמות, והרי יעקב הסכים לעבוד שבע שנים רק עבור האשה שרצה מלכתחילה, רחל, ולא עבור לאה! שמעתי תשובה יפה על כך – אילו היה יעקב עומד על כך שיעבוד עוד תקופה קצרה יותר (נניח, שנה או שנתיים), היה בכך עלבון ופגיעה קשה – שהרי יש כאן אמירה שעבור אשה אחת הוא מוכן להקדיש שבע שנים, ובעבור האשה האחרת הוא אינו מוכן לתקופה ארוכה כזו, מה שנותן ביטוי לכך שהיא "שווה פחות". ולתוצאה כזו של עלבון שייזכר תמיד, לא היה יעקב מוכן.

מפי השמועה

"וכל אשר תתן לי עשר אעשרנו לך" (כח,כב)

את המלים "עשר אעשרנו לך" מתרגם אונקלוס: "אפרשניה קדמך", כלומר - אפריש לפניך, מה הכוונה במלה "קדמך" - לפניך? ביאר ה'יתורי זהב': יעקב אבינו אומר "עשר אעשרנו לך" - לך, לשמך. לשם שמים. ומהו אופן הנתינה לשם שמים? - "קדמך", לפני הקב"ה, לא לפני קהל רב. לא כשכולם מביטים בך בהערכה...